

CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

18. ÚNORA 2012

5/XVII

Etiketa:
jak na to?

3

Regulovat internet?
Je stahování krádež?

9

The NAC in the
21st Century

12

E. H. Coolidge: „Lidem chybí vzájemná důvěra“

„Etice by se děti měly učit už od dvou let,“ říká první dáma etikety. Jak by ale taková výchova měla vypadat? A proč je vlastně tak důležitá? S paní Eliškou Haškovou Coolidge, ženou, která psala projevy pěti americkým prezidentům, jsme vedli rozhovor o uvědomění si sama sebe, o respektu a důvěře mezi lidmi.

Prozradila jste mi, že máte zkušenosti se simulací OSN, a to z dob, kdy jste byla studentka

v USA a přímo se účastnila tamního Modelu Spojených národů. Myslíte si, že takovéto simulace a podobné

vzdělávací aktivity mají pro vzdělání obecně nějaký smysl?

Určitě. Právě na takovýchto projektech se mladí lidé učí týmové spolupráci, která je nesmírně důležitá. Ale také se zde učí vystupovat a prezentovat své názory. Nedávno jsem byla na jednom fóru, kde vystupovali jak bankéři, tak podnikatelé a jejich výstupy byly ořesné. Je skvělé, když máte možnost se vlastní prezentací nejen naučit, ale i v praxi vyzkoušet. Nesmírně důležité je

také rozšiřovat si vědomosti o tématech, které hýbou světem, a naučit se v diskusích dosahovat kompromisu. Navíc vzděláním prostřednictvím diplomatické simulace se dozvíte mnohem víc o aktuálních světových problémech, než kdybyste všechny tyto informace sháněli sami.

„V patnácti je už pozdě měnit charakter člověka.“

Na vašich webových stránkách najdeme citát: „Charakter člověka se vytváří do jeho třinácti let. Trestem se nic nedokáže. To, co zde chybí, je vedení příkladem.“ Měla by být podle vás etiketa vyučována již od základní školy? Případně jak?

Teď jste se právě dotknul toho, co je mi v této chvíli nejbližší a mohla bych o tom mluvit velmi dlouho. Jsem přesvědčena, že etika – tedy ne etiketa – ale právě etika, ze které etiketa pramení, by » pokračování na str. 6

Proč jsou všichni v Číně?

V říjnu 2008 jsme mohli v českých médiích nalézt zprávu o tom, že Nobelovu cenu za ekonomii obdržel Paul Krugman, americký ekonom a sloupkař. Krom kritiky této nominace prezidentem Klausem však byla česká média skoupá v hodnocení jeho přínosu.

Objevil Krugman něco nového, nebo byl oceněn za své články? Překvapivě je správná

první možnost. Byl to totiž právě Paul Krugman, kdo s Anthonym Venablesem formuloval teorii aglomerační úspory,

kteřá vysvětluje hromadné přesouvání výroby po celém světě.

TŘI SVĚTY

Světová ekonomika byla ještě v 70. letech na pohled jednoduchá: západní Evropa a severní Amerika byly průmyslově vyspělými tržními ekonomikami – tedy „první svět“. Země socialistického tábora představovaly „druhý svět“ – byly to plánované industrializované ekonomiky. Zbytek se stal „třetím světem“ a řada vědců si pak vybudovala kariéru na vysvětlování průmyslové zastolosti této části planety.

Běžným vysvětlením bylo, že vliv obchodních bariér neumožňuje rozvoj v zemích třetího světa. V 70. letech toto vysvětlení vlivem dotěrných otázek přestávalo stačit. Jak to, že průmysl nadále zůstává v prvním světě, když ten se zároveň potýká s recesí, vysokou inflací, » pokračování na str. 14

Mexiko: věčný boj s drogami

Vládní korupce, neschopnost aplikace komplexního řešení či nedostatek účinné kooperace se sousedními státy. To je jen několik málo důvodů, kvůli kterým ještě v 21. století v jednom ze severoamerických států amerických bují ilegální obchod s drogami a ročně umírají desetitisíce lidí. Co nám prozradí stručný pohled do historie a jak s nastalou situací zadržely nové vlády v Mexiku po roce 2000 a 2006?

Již na počátku šedesátých let můžeme ve Spojených státech amerických i v Mexiku najít změnu postoje a způsobu života mladých lidí. S posunem hodnot vzrostla i spotřeba drog a zvýšení objemu ilegálního obchodu s drogami bylo na světě. » pokračování na str. 8

editorial

Klára Machová

koordinátorka Modelu EU

Vážené delegátky, vážení delegáti,

dnešním workshopem se dostáváte na konec prvního, ovšem také delšího úseku své cesty Pražským studentským summitem. Ale stejně jako je tomu u běhů na dlouhou trať, ten poslední kousek, který máte ještě před sebou, bude vyžadovat, abyste ještě více naplnili své síly. Nebude stačit jen naslouchat, bude zapotřebí také mluvit. Nebude již možné jenom sedět, budete muset i vystoupit. Nelze vyčkávat, je třeba jednat!

Na druhou stranu byla vaše cesta zároveň i cílem. Červenáte se při vzpomínce na to, jak jste zakopli na schodech, jak jste se přetřeli při svém prvním projevu nebo jaký nesmysl jste kdy řekli? Nemůžete vydýchat, že se vám i při posledním vystoupení klepal hlas a třáslý ruce? Přijde vám, že oproti jiným delegátům, kteří jsou schopni bez mrknutí oka nonšalantně vstát a vyšvihnout bezvadný a státnický projev, nemůžete obstát? Tak to je velký omyl. Právě dnes máte šanci jít do toho s pocitem, že si to chcete užít. Nemusíte se tlačit do

pozic, které vám nejsou úplně příjemné, ale najděte si své vlastní zákoutí, které vám pomůže překonat trému a vyzdvihnout vaše silné stránky.

Od samého začátku myslíte na to, že vše děláte pro sebe, a nikoli pro ostatní. Vychutnejte si semináře se zajímavými hosty a při jednáních myslíte takticky. Promýšlejte vlastní cesty a možnosti, vytvářejte koalice, stavte se do opozice, hledejte si spojence a soupeře s protivníky. Do odpoledního programu vstupujte s vědomím, že příště už to bude naostro. Příště budete jednat, taktizovat, konspirovat a vytvářet sofistikované strategie. Doufám, že vás tento workshop posune zase o kus blíže k tomu, abyste byli lepší diplomaté, ale vlastně také politici, ekonomové, právníci či cokoli jiného, čím chcete jednou být.

Užijte si to!

Klára Machová

ČTĚTE

Tváře Evropy

Co jsou „evropské peníze“?

Více na straně 7

ČTĚTE

Model EU

Dvoudenní workshop

Více na straně 13

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktorka: Iveta Moravcová, tel.: 732 326 116; e-mail: chronicle@amo.cz; redakce: Tomáš Jungwirth, Laura Havlová, Matouš Hruška, Kristián Léko, Lucie Ottingerová, Michal Pečeňa, Thu Thuy Truong; fotografie: Martin Kalfař, Klára Procházková, Matuš Škorik, Michal Janata, Karel Havlík; technická spolupráce: Trieu Phi Long. Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Úhel pohledu

1. Jak bude podle vás vypadat KLDR pod vládou Kim Čong-una?

2. Egyptské volby vyhrály muslimské strany. Dojde dle vašeho názoru k islamizaci země?

Tomáš Opat
Model OSN

1. Já si myslím, že po stránce vlády se nic nezmění. Kim Čong-un půjde ve šlépějích svých předchůdců, zejména svého otce Kim Čong-ila. Na druhou stranu je patrné, že se snaží otevřít západním zemím; konec konců už požádal o pomoc i USA. Ty to sice odmítly, ale myslím, že i tak se bude KLDR nadále snažit přibližovat okolnímu světu.

2. Podle mě v Egyptě k žádné radikalizaci nedojde, protože jeho ekonomika závisí na turistickém ruchu. Kdyby došlo k výrazné islamizaci, mohlo by ho to ohrozit. Vliv islámského náboženství možná trochu bude znát, ale rozhodně nečekám nic radikálního. Egyptané sami vědí, že nemohou dopustit omezení přílivu turistů, a tím i jejich peněz.

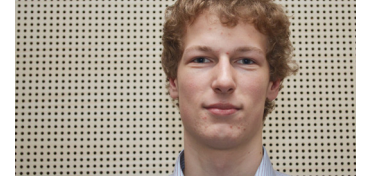

Alice Žáková
Model OSN

1. Bojím se, že Kim Čong-un po nástupu k moci začne s represemi, aby si pojistil svoji pozici, což začalo už vynuceným smutkem. Vydal také omezení používání mobilního telefonu během státního smutku, takže je možné, že režim ještě přitvrdí. Reálnou se mi jeví ale i možnost, že se celý severokorejský systém zhroutí. Situace je podle mě velmi nejistá.

2. V Egyptě je v současné době určité prostor pro radikalizaci. Já – ačkoliv možná idealisticky – doufám, že poté, co

se před rokem dostali z jednoho nedemokratického režimu, budou alespoň trochu bojovat za to, aby si nynější demokracii udrželi. Ale nejsem schopna odhadnout, jak se tamější situace bude dále vyvíjet.

Petr Vilím
Model NATO

1. Myslím, že režim v Severní Koreji zatím zůstane stejný, protože jsou na něj lidé zvyklí. Nezaznamenal jsem žádné větší náznaky nepokojů nebo protestů, proto podle mě bude situace stejná minimálně v následujícím desetiletí. Aby došlo ke změně, musel by přijít vnější impuls nebo rozsáhlá přírodní katastrofa.

2. K islamizaci v Egyptě dojde, ale jen do určité míry. Například jsem slyšel, že turisté nebudou moci pít alkohol. To bude určitě ke škodě Egyptu, co se přijmů z turismu týče. Dle mého názoru ale žádné větší zásahy do běžného fungování země vláda nepřijme – pokud vůbec bude pevná vláda ustanovena.

Lucie Gregůrková
Model EU

1. Řekla bych, že to bude v KLDR pořád stejné. Je to tím, že severokorejská komunistická ideologie je do lidí natolik hluboce vštípena, že je pro ně přespříliš těžké se z ní vymanit. Navíc, a to je podle mě problém i v ostatních komunistických zemích, vládnoucí strana nemá charismatického oponenta, který by dokázal obyvatele sjednotit v nátlaku proti režimu.

2. Pokud vím, Egypt se přímo pojmenování islamizace vyhýbá, nechťejí přímo radikální islamismus. Myslím, že na oko budou hrát na to, že se chtějí zapojit do mezinárodních vztahů. Jak to bude vypadat uvnitř státu, je otázkou. Nemyslím si, že by egyptský stát nechal kohokoliv zasahovat do svého vnitřního fungování.

Hosté pátého workshopu

DIPLOMATICKÉ SEMINÁŘE

Dopolední program pátého workshopu prolnou i diplomatické semináře. Připraveny jsou přednášky a diskuze na téma terorismu a boje s ním (Oldřich Bureš), psychologie v politice (Slavomil Hubálek), role OSN v dnešním světě (Miroslav Klíma), ústavního pořádku po přímé volbě prezidenta (Jan Kysela), lobbingu a politiky (Václav Nekvapil), multikulturalismu (Valerie Raymond) a přímé volby prezidenta (Jiřina Šiklová).

OLDŘICH BUREŠ

Bezpečnostní expert. Působí na Metropolitní univerzitě Praha. Těžko byste hledali osobu více erudovanou v otázkách privatizace bezpečnosti či současných teroristických hrozeb. Je autorem řady odborných článků, napsal též několik knih.

JAN KYSELA

Uznávaný odborník na ústavní právo. Vystudoval Právnickou fakultu UK, v současnosti je vedoucím Katedry politologie a sociologie tamtéž. Je také tajemníkem Stálé komise Senátu pro Ústavu a parlamentní procedury. Je autorem řady odborných článků a několika monografií.

VÁCLAV NEKVAPIL

Politolog. Věnuje se zejména Francii, soudobému antisemitismu, problematice evropské integrace a otázkám lidských práv a demokracie v mezinárodních vztazích. Působí jako ředitel české pobočky konzultační společnosti CEC Government Relations a místopředseda Správní rady AMO.

VALERIE RAYMOND

Velvyslankyně Kanady v České republice. Svou kariéru začínala jako novinářka, posléze vystřídala různá komunikační místa a později vedoucí pozice ve státní správě. Jako diplomatka Kanady působila na Novém Zélandu, Srí Lance a od roku 2009 vede velvyslanectví v Praze.

JIŘINA ŠIKLOVÁ

Socioložka, publicistka a signatářka Charty 77. Stála u založení katedry sociologie na Filosofické fakultě UK, kam se po roce 1989 opět vrátila. Vedle odborných publikací a článků je autorkou několika knih krásné literatury. Od prezidenta Havla obdržela Medaili za zásluhy I. stupně.

SLAVOMIL HUBÁLEK

Známy psycholog. Vystudoval Filosofickou fakultu UK, během své kariéry od sedmdesátých let pracoval v psychiatrické léčebně, poradně pro vysokoškoláky či jako soudní znalec z oboru klinické psychologie a sexuologie. Spoluautor několika knih, autor desítek vědeckých publikací a popularizačních článků.

MIROSLAV KLÍMA

Ředitel Odboru Organizace spojených národů na Ministerstvu zahraničních věcí. Po studiu na Státním institutu mezinárodních vztahů v Moskvě a Leeds University nastoupil na MZV, kde od začátku devadesátých let vystřídal mnoho pozic, mimo jiné pracoval na velvyslanectvích v Bratislavě a Moskvě.

Jak úspěšně zvládnout pravidla etikety

Fakt č. 1: Znalost etikety patří k základním dovednostem každého správného diplomata. Fakt č. 2: Ideální příležitost, kdy lze tyto vědomosti uplatnit, představuje konference XVII. ročníku Summitu. Co ale dělat, když místo příležitosti zazářit vidíš spíše hrozbu velkého faux-pas? Není třeba ztrácet hlavu! Nikdo se ještě nenarodil s tím, že by precizně ovládal všechna společenská pravidla. Následuj tyto čtyři jednoduché rady a na konferenci zaručeně oslníš.

Hod' se do gala - to už každý z nás slyšel. Vzhled tvoří neuvěřitelně velký podíl prvního

dojmu, kterým působíme na okolí. Zatímco náš obličej už příliš neovlivníme, vše ostatní leží doslova v našich

rukou. Pojďme na to od hlavy. Seriózní, upravený účes vždy zaujme jako první. Veškeré netradiční „barvičky“, kohouty a masné variace na konferenci nepatří. Obyčejný šampón a hřeben občas zcela stačí k vytvoření zázraku. Gentlemani také oholí své první knírky, jejichž čas teprve přijde.

Dress code předepsaný na konferenční jednání se nazývá „business standard“. To znamená, že pánové volí tmavý či šedý decentní oblek, kravatu nebo motýlek, přičemž košile musí být vždy světlejší než kravata. Na Youtube najdeš spoustu užitečných videí, které ti pomohou uvázat ten správný uzel. Vtipný potisk se zvířátky rozhodně vyměň za jemné barvy. Věnuj pozornost detailům, ty svědčí o tvé rozvážnosti. Méně je opravdu více: do očí bijící vzory a strakaté puntíky nepůsobí atraktivně. Šatník elegána též nezahrnuje nápadně lesklé nebo džínové obleky s emblémy čínských draků. Dámy si mohou vybrat mezi kostýmek nebo

halenkou a společenskými kalhotami. Je třeba myslet na vhodnou délku sukně. V případě společenských akcí, jako např. slavnostní zahájení konference, se uplatňuje „business formal“. Pod tímto označením se skrývá tmavý oblek, bílá košile, respektive kostýmek či pouzdrové šaty. Silonky tělové barvy jsou nezbytností (samozřejmě pouze u dam).

Pozor na boty: vždy musejí být čisté. Dámy nechají ty s otevřenou špičkou doma. Pánové by neměli ztrácet koncentraci ani při výběru ponožek – ty by měly vždy zahalovat lýtko během sezení.

Na konferenci se tradičně scházejí zastupci několika desítek zemí světa. Pokud někdo z nich zvolí místo obleku tradiční oděv své vlasti, je to zcela v pořádku. Neměli bychom ale zapomínat na to, že mexický velvyslanec běžně na společenské akce sombrero nenosí, stejně tak jako ten holandský nenosí dřeváky. Invence se cení, ale suvenýry oděv netvoří.

» pokračování na str. 5

DOPORUČUJEME

Spravedlnost není jen tak

futurepredictions.com

Mnohým z nás se už nejspíš stalo (a třeba ne jenom jednou), že jsme před hodinou Základů společenských věd neklidně posedávali a těšili se na nové filozofické otázky, které se měly daný den probírat. Často jsme ale byli zpraženi odmítavým pohledem spolužáků, jejichž výraz, vyjádřen slovy, by zněl asi takto: „Vždyť se jedná o tisíc let mrtvé Řeky. Ti mi dneska těžko něco řeknou.“ Michael Sandel by pravděpodobně s těmito pesimisty nesouhlasil.

Sandel je sice také filozof, ale jeden z těch žijících. Jako profesor na harvardské univerzitě přednáší již více než dekádu seminář s názvem „Spravedlnost: Co je správné?“. Dvacet čtyři přednášek, které jsou rozprostřeny do dvou semestrů, pojímá Sandel tak, jak se sluší na jednoho z nejlepších filozofů a moralistů dnešní doby. Přednese filozofickou otázku, jak ji najdeme v díle klasiků a pak, ve chvíli, kdy by většina vašich spolužáků začala zapínat Facebook, představí nějaký ze současných problémů světa. Na něm následně demonstruje, jak je výše zmíněný filozofický spor aktuální. V tu chvíli nelze jinak než s napětím čekat, jak Sandel danou problematiku dále rozvine. Když

totiž začne před „bílymi“ hovořit o tom, zda je správné, že se stejným počtem bodů jsou na vysoké školy přijímáni studenti ze znevýhodněných skupin, či zda je spravedlivé, aby stát odebíral peníze bohatým a přerodžďoval je tam, kde jsou „více potřeba“, musíme se všichni zamyslet; tyto otázky se nás totiž – ať chceme nebo ne – bezprostředně týkají. A přemýšlení to rozhodně není jednoduché. Nejde totiž o odpovědi, které dokážete intuitivně vypálit od boku. Někdy se pořádně zapotíte.

Sami posuďte problém, kterým Sandel začíná první přednášku. „Vašemu vozu selžou brzdy a řítí se ulicí přímo k místu, kde pracuje pět dělníků. Nelze jej zastavit a při nárazu všichni dělníci

zahynou. Je však možnost strhnout volant a havarovat v boční uličce, kde bohužel také pracuje dělník. Je ovšem sám. Zamyslete se na chvíli, co uděláte. Většina z nás by řekla, že je lepší zatočit a zachránit tak čtyři lidské životy. Pokud lidé musejí zemřít, ať raději zemře jeden a pět přežije.“ Sandel si s námi však trochu hraje a příběh rozvíjí. „Jak se situace změní, když nyní vše jen sledujete z mostu? Vidíte neovladatelný vůz, pět dělníků a budoucí tragédii. Vedle vás u zábradlí celé dění sleduje také velmi tlustý muž. Je hodně předkloněný, a pokud jej lehce postrčíte, spadne na ulici přímo před neřiditelný vůz, sám zemře, ovšem dělníci přežijí. Strčíte či nikoliv? A pokud tvrdíte, že ne, kam se poděl původní princip raději jeden život, nežli pět?“ Na první pohled snadná úvaha se rázem náramně zkomplikuje. A právě takovéto otázky, ač většinou vztažené ke společnosti, politice a etice Sandel pokládá a snaží se je řešit.

Kdo by však čekal, že si Sandel jako každý druhý učitel bude mumlat své myšlenky pod vousy, bude zklamán. Neustálá vazba na studenty, častá hlasování o tom, na kterou stranu se

přiklonit, hodnocení, argumentace studentů a skvělá práce s prezentacemi, to všechno jsou prvky, se kterými se v kurzech spravedlnosti pracuje.

VIRTUÁLNÍ SPRAVEDLNOST

Zní to dobře? Ještě aby ne. Ovšem proč si zde líčit, jak skvělé jsou přednášky nejlepších profesorů na Harvardu, když každotýdenní výlet na tuto proslulou univerzitu zřejmě není úplně v reálných šancích a plánech většiny z nás? V dnešní době je ale možné leccos. Namísto osobní účasti se na ni totiž můžeme přesunout virtuálně. Stránky www.justiceharvard.org byly vytvořeny za spolupráce Harvardské univerzity a několika dalších soukromých firem, které projekt podpořily. Na této adrese můžete najít nejenom kompletní videopřednášky z kurzu Spravedlnost, ale i veškeré další záznamy či pečlivě anglické titulky k jednotlivým dílům. Stejně tak je k dispozici i literatura, kterou Sandel doporučuje, stejně jako několik cvičných testů pro procvičení toho, co jste se dozvěděli v minulých přednáškách. Webová stránka také odkazuje na širokou síť přidružených projektů zabývajících se základními morálními politicko-filozoficko-etickými otázkami. Jak je vidno – stránky www.justiceharvard.org nelze než doporučit. Nejen, že se seznámíte s největšími politickými filozofy a moralisty historie, ale zároveň zjistíte, že každá otázka má více odpovědí. Už při malé míře snahy tak možná příště dokážete několika zálužnými dotazy donutit své spolužáky, aby se i oni nedočkavě vrátili a dumali nad tím, co nového dnes nejenom na hodině Základů společenských věd objeví.

Matouš Hruška

INZERCE

METROPOLITNÍ
UNIVERZITA PRAHA

Den
otevřených
dveří: 22. 2.
další termíny na
www.mup.cz

Studujte
obory v
angličtině

Anglofonní studia
International
Relations and
European Studies

www.mup.cz

Významná výročí: na co nezapomínat

Datum	Místo	Událost	Datum	Místo	Událost
18. 2. 1546	Svatá říše římská	Zemřel kazatel a teolog Martin Luther, zakladatel protestantismu. Jeho nejznámějším počinem je přibítí 95 tezí proti odpustkům na dveře kostela ve Wittenbergu.	3. 2. 1948	Československo	Všichni nekomunističtí ministři tehdejší československé vlády kromě Jana Masaryka podali demisi. Edvard Beneš ji o pět dnů později přijal. Komunistům se tímto otevřela ústavní cesta k moci.
22. 2. 1732	Virginie	Narodil se George Washington, první prezident USA. Proslavil se při bojích za nezávislost a zasadil se o ukončení války USA a Británie. Prezidentem byl zvolen dvakrát.	25. 2. 2005	Velká Británie	Zemřel Peter Benenson, zakladatel organizace Amnesty International. Založil ji v roce 1961, během roku se rozšířila do více než deseti zemí. V současnosti má asi tři miliony členů.
5. 3. 1933	Německo	Politická strana Adolfa Hitlera NSDAP získala ve volbách téměř 44 % hlasů. K moci se tak dostali nacisté, kteří na konci třicátých rozpoutali druhou světovou válku.	20. 2. 2009	Členské státy OSN	Poprvé se slavil Den sociální spravedlnosti, který Valné shromáždění OSN vyhlásilo na svém 62. zasedání v září 2007. Chce jím upozornit na chudobu a nedostatek sociální integrace.

ETIKETA

Jak zvládnout etiketu a okouzlit

» pokračování ze str. 3

ŠARM JE SILNOU ZBRANÍ

K podpoře svých návrhů dokumentů budeš potřebovat spolehlivé spojence. Ty si přirozeně získáš dokonalým vystupováním na úrovni. Vše začíná při seznámení.

Stačí si zapamatovat toto pořadí: pohlaví, věk, postavení. Vždy se představuj společensky významnější osobě (gentleman dámě, mladší staršímu, místopředseda předsedovi). Použij k tomu svůj důvtip. Usmívej se a dívej se do očí. Při seznámení počkej na nabídnutí ruky a stiskni pořádně. Nemusíš však ruce drtit, sílu soustřeď do svých argumentů. Pokud přeskočí jiskra a konverzace se přesune ke stolu, je to právě ten společensky významnější, kdo ji na závěr ukončí.

delafayettevidimedia.org

STOLUJ JAKO GURMÁN

Úspěšně absolvovat konferenci a dosáhnout všech svých cílů – to vyžaduje hodně energie. Tu můžeš doplnit na vynikajících rautech a přestávkách na

kávu. I zde však platí několik základních pravidel.

Mysli však na to, že se nejedná pouze o příležitost k posílení, ale i ke konverzaci. Nadto mohou pánové dámám

například podat příbor či jim přenechat své místo ve frontě. Nepochybně je to potěší více než předběhnutí.

Ber si vždy do úst jen takové sousto, abys mohl být připraven hovořit. Mlu-

vit s nacpanou pusou nepůsobí příliš elegantně. Někdo má také zřejmě občas pocit, že pokud si nenapěchuje svůj talířek jídlem, ostatní mu vše snědí. Nenech se strhnout na temnou stranu. Nic ti neuteče. Naopak, díky opakované cestě k rautovým stolům můžeš zabřednout do rozhovoru pokaždé s někým novým. A neboj se využívat ubrousků, hodí se téměř neustále. Nikoho příliš nezajímá rudá rtěnka a kousky zákusků, které mohou ulpět na skleničce.

KOUZLI S TÍM, CO MÁŠ

I přes všechny tyto rady je třeba říci, že může dojít k situaci, ve které si prostě nebudешь vědět rady. Zkus použít svou intuici a vycítit, co by bylo v dané chvíli nejvhodnější podniknout. Můžeš to například odkoukat od ostatních (pokud věříš v jejich znalosti společenských pravidel) nebo se jednoduše zeptat. Nikdo se ti rozhodně smát nebude.

Ludvík Eger

Zažijte pravá diplomatická jednání a chystejte se již nyní na březnová mezinárodní klání!

8. BŘEZNA 2012
návštěvy ambasád

9. BŘEZNA 2012
slavnostní zahájení (Hotel Ambassador – Zlatá Husa)

10. AŽ 12. BŘEZNA 2012
konferenční jednání (Kongresové centrum Praha)

II. ROČNÍK NOVINÁŘSKÉ SOUTĚŽE
METROPOLITNÍ UNIVERZITY PRAHA
„POJETÍ TRESTU V 21. STOLETÍ“

Soutěž je určena pro středoškolské studenty. Eseje v českém jazyce o délce 500 až 700 slov pošlete do 22. 2. 2012 na e-mailovou adresu chronicle@amo.cz

Vítězům budou předány ceny na slavnostním zahájení konference.

ROZHOVOR

E. H. Coolidge: „Etiketa nás stmeluje“

» pokračování ze str. 1

se měla stát předmětem už na základních či dokonce mateřských školách. Myslím si, že by se mělo začít již doma, a to klidně u dětí od dvou let věku, protože v patnácti je skutečně pozdě měnit charakter člověka. Už malé dítě přeci musí znát své mantinely, učit se co může a co nesmí jak se má chovat, aby ho lidé měli rádi a aby se všichni okolo něj cítili dobře. Nejsem v žádném případě pro fyzické tresty. Je důležité dítěti vysvětlit, co udělalo špatně, proč to udělalo špatně či jaký dopad to má na jiné. Také je třeba ho přimět k tomu, aby se zamyslelo nad tím, co říká, a aby se zarazilo ještě dříve, než něco řekne. V dnešní době e-mailů je například nutné si e-mail, který posílám, pořádně přečíst a dát si pozor, aby náhodou nemohl být pochopen jinak. A to všechno jsou věci, které by měly být součástí oné etické výchovy: zodpovědnost za dopad našich slov i činů.

Během své přednášky na Summitu jste hodně mluvila o prvním dojmu a o tom, jak zapůsobit na druhé. Je první dojem opravdu tak klíčový? Čemu bychom se tedy měli nejvíce vyvarovat, abychom zapůsobili co nejlépe?

Tak v první řadě naprostým základem je podívat se protějšku do očí a pozdravit ho. Může se to zdát samozřejmé, ale to jsou naprosté základy. Nejdůležitější je vnímat kde jsme, kdo jsme a co chceme dokázat. To uvědomění si vlastní iden-

„Nejdůležitější je uvědomění si vlastní identity, vše ostatní pak prostě přijde samo.“

tity a cílů je absolutně nezbytné. A vše ostatní pak přijde samo. Když si budeme všimnout našeho okolí a vnímat se ne svými očima, ale očima druhých lidí, tak už to nám pomůže k tomu, aby ten první dojem byl dobrý.

Jaké jsou tedy největší chyby při prvních setkáních?

Uvedu několik příkladů. Špatné – ať už slabé či naopak příliš silné až křečovitě – podání ruky, nevyčleštěné boty či krátké ponožky u muže. Moc sexy oblečení u žen, protože tím upozorňují na své tělo a spíše ze sebe dělají hračku než rovnocennou partnerku. Některé ženy u nás se buď velmi zanedbávají a neupraví se, anebo naopak své upravení velmi přehenou, a to je také špatně.

Jak se však můžeme ubránit působení módních trendů v dnešní době? Jsme

neustále zahlceni reklamami, kampaňmi a okolí nás k tomu také tlačí.

Důležité je dívat se a vzít si za příklad třeba lidi z Velké Británie či z vysokých pozic v USA. Kdyby si naši poslanci všimli, jak vypadá sněmovna ve Francii či Evropské unii, bylo by to dobře. Tam si muž, když stojí, zapne sako a nenosí černou košili a bílou kravatu. To připomíná mafiánské Chicago roku 1920. Na západě by si žádný bankéř v pracovní době tmavou košili se světlou kravatou nevezal.

A kdybychom se zaměřili na mladé lidi, kteří mají většinou své „oblékačí“ vzory třeba mezi herci či muzikanty?

Ale to je to první pravidlo. Je třeba si uvědomit: kdo jsem? Jsem bankéř anebo muzikant?

Takže není chybou, když má muzikant černou košili?

Absolutně ne. A fotograf? Fotograf nebo umělec si může beze sporu vzít černou rozhalenou košili, to je přece naprosto v pořádku. Ale ne bankéř nebo politik v pracovní době.

Jak byste vyvrátila argumenty, že etiketa je pouhá přetvářka, že je to něco velmi nepřírozeného a že se jedná pouze o povrchní úpravu zevnějšku, zatímco vnitřek člověka zůstává ukryt a třeba i nedoceňen?

S tím nemohu souhlasit. Etiketa je klíčová pro sebekázeň, zdvořilost, ohle-

duplnost a respektu vůči jiným. Tvoří základ k tomu, abychom mohli žít společně, aniž bychom se uráželi a nevhodným chováním od sebe lidí odpuzovali. Řekla bych, že etiketa nás stmeluje dohromady. Nejsou to pouze nějaká pravidla, ale způsob chování a vystupování.

Jakou roli hraje v etiketě humor? Lze jím napravit nastalé faux pas či nějaký prohřešek?

Velmi důležité je uznat chybu. Každý z nás je omylný. Je nutné umět to přiznat a omluvit se. A třeba vzít i s humorem a nadhledem.

Jaká jsou podle vás největší pozitivní a negativní aspekty české společnosti? Lze uvést i nějaké příklady?

Je nutné si uvědomit, že po celých čtyřicet let jsme neměli možnost jít se světem dál a že se tedy musíme zajímat o to, jak

rozšířit své znalosti a vědomosti, abychom tuto ztrátu dohnali. Spousta významných Čechů dosáhla ve světě velkých úspěchů. Pozoruji u nás, ale částečně i v Americe velkou závist a snahu rozevírat nůžky mezi určitými vrstvami a postavit bohaté proti chudým. O tom to však není. Všichni musíme spolupracovat. Konkrétně tady v Česku se musíme spojit a ne stále nerozebírat chyby minulosti. Není řešením zabývat se tím, co zde bylo třeba v devadesátých letech. Viníci měli být potrestáni, a pokud se tak nestalo, je to špatně, ale rozebíráním minulosti už teď nic nespravíme. Nejdůležitější je se z minulosti ponaučit, ale žít v současnosti. Když se

změnil režim, byla to tak obrovská změna a žádný člověk, strana či skupina lidí nemohla zaručit, že se věci budou dít už jen poctivě a neposkvěně. To prostě nebylo reálné. Nutné je ale činit kroky vedoucí k tomu, aby společnost byla lepší dnes. John F. Kennedy řekl, že tady nejsme proto, abychom hledali chyby v minulosti, ale jsme tady, abychom postavili cestu k budoucnosti.

Čeští politici i samotné politické instituce trpí dle nejruznějších průzkumů rekordní nedůvěrou a despektem společnosti. Co je podle vás příčinou a vnímáte to taky tak?

Ano. Domnívám se však, že důvěra se zcela vytratila už za dob socialismu. A to nejen mezi lidmi a institucemi, ale i mezi lidmi navzájem. Nedůvěra je fenomén celosvětový, ale u nás je ještě prohloubena tím, že jsme důvěru ztratili za doby totality.

A podařilo se nám ji za oněch posledních dvacet dva let opět zpátky vybudovat?

Já myslím, že malinko ano. Ale chování vysokých představitelů, kteří se snadno nechají zhýčkat chamtivostí a arogancí, vede k jejich poklesu v očích ostatních lidí. A to podmiňuje ztrátu důvěry.

Jakým způsobem lze podle vás důvěru vybudovat?

Poctivostí, transparentností a bezúhonností, které je třeba začít uplatňovat od mala. To je jediný možný způsob. A právě v době komunismu tady nebylo transparentní nic.

Dnes tedy podle vás už je?

Dnes to lepší je. A to díky tomu, že informační technologie nás zahrnují informacemi o různých negativních příkladech lidského chování. Média přitom ale také musí být zodpovědná a transparentní, a to se dnes ne vždy stává. Obnova důvěry je možná pouze

díky transparentnosti. Pan prezident Klaus nedávno řekl, že žádné vládní nařízení nevyřeší problémy dnešního dne, záleží na tisících maličkostech okolo každého z nás a nesmíme čekat na to, až druhý začne; musíme začít sami u sebe. S tím souhlasím. Je nezbytné prosit, děkovat, chválit a budovat pozitivní energii ve společnosti.

Co byste nejen našim účastníkům, ale i všem mladým lidem vzkázala a popřála?

Aby si vážili svobody, to je to hlavní. Mladí lidé musí vědět, že svoboda si vyžaduje obrovskou zodpovědnost, že ta zodpovědnost leží na každém z nás. Každý, kdo je v pokušení vzdát se trochy té svobody, aby získal trochu dočasné jistoty, si nezaslouží ani jistotu, ani svobodu. Vždy bude někomu na provázku a už nebude nikdy svobodným. Když o vás ostatní ví, že jste poctivý, transparentní a spolehlivý člověk, tak máte „entrée“ všude. Budete moci pro společnost něco udělat a dokázat. A to i díky tomu, že lidé budou vědět, že když někomu podáte ruku a podíváte se mu do očí, vaše dohoda bude platit.

Michael Rozsypal

Co jsou „evropské peníze“?

Často lze v médiích narazit na formulaci, že „část výdajů pokryje Evropská unie“ či ještě lépe se přímo hovoří o „evropských penězích“. Odkud však tyto peníze pocházejí a kam následně putují? Na to se podíváme v dalším pokračování našeho seriálu.

Očas lze z vyjádření některých politiků usoudit, že ony „evropské peníze“, které jim mají zaplatit všechny ty úžasné projekty, vlastně nejsou „naše“ peníze, nýbrž jakési kouzelné prostředky, které se v onom mytickém Bruselu snad přímo tisknou a na pouhé požádání jsou zasílány do méně rozvinutých koutů evropského kontinentu.

Pro ilustraci uveďme scénu z konce roku 2010, kdy se v Evropském parlamentu zase jednou poškorčili britský euroskeptik Nigel Farage a německý socialista Martin Schulz (od ledna letošního roku předseda EP). Ten na rozčilenou řeč svého oponenta reagoval otázkou, zda svůj plat pobírá z „evropských či britských peněz“. Farage pouze odvětil, že „tak jako tak to jsou britské peníze“, poněvadž Velká Británie „je čistý přispěvatel do evropského rozpočtu“. Rozprava se týkala zavedení

přímé evropské daně. Podívejme se tedy, o co jde.

Jedná se o rozpočet Evropské unie, který naplňují z velké většiny jednotlivé členské země (tedy „my všichni“, jak by řekli někteří). Tento článek se nebude věnovat problematice evropského rozpočtu nijak detailně, neboť ten je dokumentem o takřka dvou tisících stranách plných tabulek. Zde se nyní pokusíme stručně narysovat základní položky v příjmové a výdajové části rozpočtu (jen pro představu: rozpočet EU zachází s celkovou částkou více než jeden bilion eur).

PŘÍJMY

Prvním zdrojem evropského rozpočtu jsou „tradiční vlastní zdroje“, především cla. Tato složka byla původně výhradním zdrojem financí pro EU, ale postupem času její podíl klesá, přičemž v současnosti tvoří zhruba desetinu pří-

jmů rozpočtu. Druhým zdrojem (zhruba se stejným podílem) je tzv. „vlastní zdroj z DPH“ a jde o určitý zlomek procenta odváděný do rozpočtu EU z prodaných housek, televizorů, automobilů, uhlí apod.

Třetím zdrojem pak je příspěvek členských států dle hrubého národního důchodu (HND), který naopak dlouhodobě stoupá a představuje více než tři čtvrtiny příjmů evropského rozpočtu. Poslední zdroj v praxi funguje jako odvod zhruba 1 % HND, avšak tento zdánlivě jednoduchý systém je citelně komplikován všemožnými výjimkami pro některé čisté plátce. Obzvláště známý je tzv. „britský rabat“, který získává Velké Británii zpět dvě třetiny čistého příspěvku. Vzhledem ke stabilnímu růstu výdajů rozpočtu (viz níže) se také zvětšuje tlak na navyšování příjmů a uvažuje se například o výše zmíněné přímé evropské dani. Nutno však podotknout, tento návrh není ve všech zemích přijímán s nadšením.

Země se pak dělí na plátce a příjemce, přičemž vyspělé západní země jako Německo, Dánsko či Nizozemsko patří do skupiny „čistých plátců“ a právě jejich příspěvky naplňují většinu rozpočtu. Méně rozvinuté země patří naopak do skupiny „čistých příjemců“. Česká republika kupříkladu v minulém roce získala z „evropských peněz“ zhruba o 30 miliard korun více, než odvedla.

VÝDAJE

Dvě nejvýznamnější položky na výdajové straně unijního rozpočtu přerozdělují vybrané peníze „potřebnějším“. Dlouho dominantní, ale postupně klesající podíl patří podpoře zemědělství a venkova (v

80. letech šlo o zhruba 80 % výdajů, dnes o méně než polovinu). Druhou významnou agendou je „politika soudržnosti“, jež formou dotací z několika fondů podporuje méně rozvinuté části kontinentu. Postupně přitom dochází k vyrovnávání výdajů na obě tyto položky.

Dalším významným (byť již řádově nižším) výdajem jsou „vnitřní a vnější politiky“, tedy podpora určitých aktivit a skupin obyvatel uvnitř Unie na jedné straně a podpora kandidujících zemí

„Rozpočet EU zachází s celkovou částkou více než jeden bilion eur.“

či financování humanitárních misí na straně druhé. Vedle dalších dílčích položek zabírá zhruba 6% podíl administrativa, tedy platy úředníků, politiků a náklady na správu často rozsáhlých komplexů.

VÝHLED DO BUDOUCNA

Evropský rozpočet vždy funguje v určitém „víceletém finančním rámci“, přičemž ten stávající končí roku 2013. Uvažuje se jak o zrušení nepřilíš efektivního příjmu z DPH či o přehodnocení „společné zemědělské politiky“. Mnoha zemím nepřípadá zcela v pořádku posílat téměř polovinu rozpočtu EU do odvětví, které zaměstnává jen několik procent lidí, stejně jako stabilně klesá jeho podíl na HDP. Velké členské státy se zemědělskou tradicí, jako jsou Francie či Polsko, si však své výhody nenechají vzít jen tak. Je tedy velice těžké něco předpovídat.

Kristián Léko

KOMIKS

SERIÁL: NEKLIDNÉ (PŮL)STOLETÍ

Mexický boj proti drogám: neúspěšná partie

notimx.com

» pokračování ze str. 1

Boj proti drogám ale tou dobou rozhodně nepatřil mezi priority mexické vlády. Po zvolení konzervativního Richarda Nixona americkým prezidentem byl v USA zaveden rozsáhlý státní aparát pro boj s narkotiky a došlo k razantnímu zpřísnění pohraničních kontrol bez informování Mexika. Celá záležitost byla sice kvůli asymetrickému postavení těchto dvou zemí pochopena z mexické strany jako vydírání, ale mexická vláda tím byla de-facto přinucena se problémem poprvé hlouběji zabývat.

PŘILÍŠ VELKÉ SOUSTO

Doposud největší akce proti pěstitelům narkotik v Mexiku, operace Kondor, byla spuštěna v roce 1975. Práškování pěstitelských polí v oblastech Sinaloa, Durango a Chihuahua ale způsobilo především opačně působící tzv. balónkový efekt. Namísto snížení produkce drog došlo k jejímu přesunu do příhodnějších míst a usedlákům v odlehlejších oblastech nakonec přišlo pěstování nových, výnosnějších plodin akorát vhod. Nedivme se tedy, že i pro kondora, jihoamerického dravého ptáka, se jednalo o příliš velké sousto.

SALINASOVA NAFTA

Vztahy mezi USA a Mexikem začaly být napjaté již od roku 1982. Za dob Carlose Salinase, který byl hlavou mexické výkonné moci v letech 1988 až 1994, se situace příliš nezměnila. USA rády kritizovaly Mexiko za jeho neefektivnost v boji proti drogám, ale samy se přílišnou výkonností pyšnit nemohly („vlohy“ USA pro boj s ilegální činností vedly mj. k nekontrolovatelnému šíření zbraní do rukou mexických organizací,

kteř se tak stávaly vybavenějšími než mexická policie či armáda). Salinasovou prioritou však byla především dohoda o volném obchodu s USA. Aby k ní bylo přistoupeno, bylo ovšem třeba změnit pošramocenou pověst Mexika, kterou způsobil právě mexický nezáměr o vyřešení problému s ilegálním obchodem s drogami. Proto bylo třeba pozitivně naladit národní i mezinárodní diskurs o tomto tématu. A tak se také stalo. Média Salinasovi ustoupila a byla za jistých podmínek ochotna na drogovou problematiku chvíli neupozorňovat, nebo ji alespoň neutralizovat. Boj s drogami se tak z ničeho nic stal Salinasovou prioritou, část vůdců pašeráckých organizací byla s velkou slávou pozatýkána a zkorumpované policejní sbory rozpuštěny (a nahrazeny údajně méně zkorumpovanými sbory armádními). Po přijetí Severoamerické dohody o volném obchodu (NAFTA) se ale ukázalo, že schovat nelegální zásilku ve stále se zvětšujícím objemu legálního zboží, které se převáží přes hranici, je ještě mnohem snazší.

SMŮLA GENERÁLA REBOLLA

I v devadesátých letech obchod s drogami nadále ovlivňoval politiku a došlo i na podezřelé vraždy veřejných činitelů. Propletenou síť narkotikových bossů se stále nedařilo efektivně rozplést a její aktéry vymýtit (za napojení na organizovaný zločin byl mj. odsouzen i bratr samotného Salinase). Až ironickým se může zdát také zatčení generála Gutierrez Rebolle, vedoucího Národního institutu pro boj s drogami, kvůli napojení na ilegální obchod s drogami. Dle jeho slov šlo sice o spiknutí celého státního aparátu, k jeho „smůle“ byli ale všichni klíčoví svědci zavražděni.

ZLOMOVÝCH 2000?

Rok 2000 byl pro Mexiko zlomový především na politickém poli. „Do roku 2000 totiž v Mexiku vládla po sedmdesát let stále jedna strana (pozn. red.: Institucionální revoluční strana – Partido Revolucionario Institucional, PRI). Ta byla velmi zkorumpovaná a součástí její vlády bylo i to, že měla na lokální úrovni velmi dobré styky s drogovou mafií“, vysvětluje amerikanista Kryštof Kozák. „Tato situace rozhodně nebyla ideální, nicméně vedla k tomu, že se dlouhodobě dařilo držet násilí pod kontrolou. Panovala tichá dohoda o tom, že pokud bude v dané oblasti klid, tak ani tamní politické vedení nebude vyhroceně bojovat proti místnímu obchodu s drogami“, dodává. Po výhře konzervativní Strany národní akce (Partido Acción Nacional, PAN) Vincenta Foxe ve volbách v roce 2000 došlo k porušení těchto tichých korupčních dohod a k militarizaci boje proti drogám za spolupráce s USA. S tím souvisí i zvýšená frekvence boje jednotlivých pašeráckých supin mezi sebou o co nejlukrativnější tranzitní koridory.

CALDERÓN: BEZE ZMĚN

Vítězem prezidentských voleb z roku 2006 se stal Felipe Calderón, opět člen strany PAN. Navzdory jeho snahám o vymýcení ilegálního obchodu s drogami se ale situace za jeho vlády změnila pouze k horšímu. „Mexická vláda se sice snaží bojovat proti kartelům, ale zároveň tím pro zločince vytváří nové pracovní příležitosti. Každý zatčený člen gangu uvolňuje místo na ilegálním trhu práce. Na to se buď do stejné organizace přidá někdo jiný, nebo oblast rovnou obsadí sousední kartel“, dodává Kozák. Dle něho ani po jedné z voleb úplně nezmizelo propojení poli-

tických elit s drogovými bossy. „Došlo totiž k demokratizaci Mexika a vytvořily se zde tři hlavní strany. To je z hlediska politického života jistě posun dobrým směrem. Z hlediska boje proti drogám to má ale zřejmě negativní důsledek: kartely jsou nyní napojeny na více politických stran, což zničílo křehkou rovnováhu mezi vládou a drogovými bossy. To také umožňuje větší konfrontaci mezi kartely samotnými a končí válkami gangů.“ Tím se vysvětluje fakt, že po období relativně stabilního 20. století nyní slyšíme o alarmujícím čísle 50 000 mrtvých od nástupu prezidenta Calderóna.

Vliv na rozložení drogových kartelů má ale i geografická podoba jednotlivých regionů. „Největší kartely vznikly vždy u hlavních hraničních přechodů, jako je Tijuana či Ciudad Juárez. Další hraniční kartel, El Golfo, se nachází v oblasti u Mexického zálivu. Zajímavou záležitostí je kartel La Familia ve státě Michoacán, který je znám nejenom svou extrémní brutalitou, ale dokonce i náboženskou symbolikou. Jeho členové totiž striktně odmítají zneužívání drog vlastními členy, panuje zde zvláštní hierarchie a celá místní organizace dostává nádech určité sekty“, popisuje Kozák.

OSUDOVÝCH 2012

Další prezidentské volby čekají Mexiko již v roce 2012. „V této souvislosti se velmi zajímavými jeví úvahy o tom, že pokud zvítězí kandidát ze strany PRI, která zde vládla po oněch klidnějších sedmdesát let, bude se chtít s vládnoucími ‚narkobossy‘ opět dohodnout. To dělí mexickou populaci na dva tábory, přičemž jedna část je kvůli omezení násilí ochotna tuto ‚daň‘ podstoupit.

» pokračování na str. 14

Krádež nebo právo?

wordpress.com

Většina z nás si zřejmě někdy z internetu stáhla nějaký ten film nebo hru. V tu chvíli si ale také každý z nás musel v duchu odpovědět na otázku, jestli dělá něco špatně, nebo ne. Podívejme se, čím jste si i vy mohli argumentovat.

Na začátku je nutné zdůraznit, že tak jako se na otázku „co je špatně a co ne“ ptá každý z nás, tak se podobné otázky dostávají i do jednání národních parlamentů po

celém světě. Zatímco naše závěry jsou pouze našimi osobními, vlády musejí rozhodnout, jak se k celé problematice postavit za stát jako celek. Regulovat internet, či ne? Oba názory mají své skalní zastánce i odpůrce. Na jedné straně sporu stojí velké nahrávací společnosti a firmy vyvíjející počítačový software, na druhé pak internetová komunita či radikální hnutí jako třeba Anonymous. Je tedy stahování v pořádku, nebo ne? Jedna správná odpověď nejspíš neexistuje, a proto jsme se rozhodli nabídnout vám argumenty obou dvou názorových stran. A protože nic nelze chápat vytržené z kontextu, argumenty, které uslyšíte, jsou samozřejmě okořeněny množstvím společenských reálií, které jsou při takto složitém problému nutnou přílohou. Na kterou stranu se pak vy sami přikloníte, je samozřejmě jen na vás. Vyslechnutí druhé strany je ale vždy ke prospěchu řešení.

Vlastnit či prožít?

Jak moc je důležité soukromé vlastnictví? Nepochybně důležité je, bez něj by společnost nefungovala. V dnešní době je již ovšem patrné, že spousta lidí stále více rozčilují ti, kteří si neuvědomují, že vlastnit majetek není samo o sobě cílem (chtít pořádk víc a víc prostě není ono), ale pouze prostředkem. „Spravedlivě zdaňte jedno procento nejbohatších“ je jedním z hlavních hesel protestujících na americkém Wall Street. Proč je danit? Solidarita je dobrým důvodem sama o sobě. Kromě toho je ale také důležité získat prostředky, ze kterých by se zaplatilo to, co by mělo být dostupné všem. Vzdělání, kultura, zdravotnictví – zkrátka vše, co umožňuje férový start pro ty, kteří neměli to štěstí narodit se do rodiny, která může na jejich rozvoj poskytnout dost vlastních prostředků. Obecně se zdá, že cokoli, co přibližuje lidem (a to zejména těm mladým) nástroje k formování osobnosti a zlepšuje jejich možnost uplatnit se, je hodnotou, kterou stojí za to propagovat.

STAHOVÁNÍ JAKO DAŇ

Jak do toho zapadá stahování? „Downloading“ se kupodivu do této sekce řadí, a to hned z několika důvodů. Stahování lze totiž chápat podobně jako daň. Odeberete část peněz těm úspěšným a bohatým a přerozdělíte je na dobré účely. Navíc neutikají další prostředky tam, kde občas stát při práci s velkými prostředky selhává (korupce, neefektivita při nakládání s financemi či majetkem

atd.). Ten, kdo stahuje hudbu či jiný kulturní statek, obere umělce o část možných příjmů a obdrží za to kulturu bez prostředníka a hned. Hlavní chyba je v tom, že většina argumentů, která dnes padá okolo problematiky ilegálního stahování, nebere v potaz „světlé stránky“ stahování. Většina počítá jen s finančními ztrátami, ale nevidí, že díky stahování dochází i k lepšímu a rychlejšímu šíření kultury, a tak i k možnosti lepšího osobního rozvoje každého z nás. Osobnost se bez přístupu ke kulturnímu bohatství prostě formuje těžko. Co tedy ten „zdaněný stahováním“ dostane za svou „daň“?

„Regulovat internet, či ne? Oba názory mají své skalní zastánce i odpůrce.“

Hlavně to, na co by stát měl dávat prostředky tak jako tak – kulturní společnost (nota bene, je-li prokázáno, že ti, co stahují, pak kulturu i více vyhledávají a konzumují). Cestou, jak se vypořádat se stahováním, je tedy snížení daňového zatížení pro všechny formy umění. Umělci totiž daň, z níž se kultura vytváří a šíří, již odvádí, a bylo by tak přijatelné ponechat lidem možnost rozvíjet se, stejně jako mít férovější příležitosti, jak se uplatnit. Právě osobnost je totiž na rozdíl od bohatství cílem, nikoliv prostředkem.

Matouš Hruška

Legální nemravnost

Je možná s podivem, že se v této části nehodlám věnovat zákonosti ilegálního stahování dat z internetu. Považuji ji ale za podružnou otázku. Důležitější je pro mě jiný aspekt: jde o chování morální? A to je ta otázka, u které musím trvat na tom, že tomu tak není.

NEHMOTNÉ, ALE MOJE

Naše společnost je postavena na soukromém vlastnictví tradujícím se od prvního člověka, který něco prohlásil za své. V dnešní éře často nehmotných produktů se může osobní vlastnictví zdát konstruktem (a je tak často označováno), nicméně stejně to nejspíše vypadalo i v počátcích soukromého vlastnictví v reálném světě. Vývoj internetu, z pohledu dějin stále mladičkému, dnes kopíruje vývoj reálného světa. Činí tak ovšem mnohem rychleji. Na internetu se teprve nesměle prosazují normy a pravidla, která v reálném světě považujeme za naprosto samozřejmá a bez nichž si ho neumíme představit. Soukromé vlastnictví patří mezi tato základní práva, na která internet do značné míry teprve čekal. Věřím, že historie ukáže, že tato práva mají na internetu místo stejně tak, jako v reálném světě.

SMLUVNÍ VOLNOST

Druhou obhajobu, kterou se cítím povinen vést, je obhajoba duševního vlastnictví. Pokud něco vymyslíte a rozhodnete se to nikomu neřict, má

společnost právo vás nutit? Natahová-

„Ilegální stahování: krádež nebo právo? Správná odpověď nejspíš neexistuje.“

vat vás na skřípec, dokud daný nápad neprozradíte? Věřím, že ne. Takže vymyslíte-li něco, je vaše právo o tom nikomu neřict. Také je vaše právo stanovit podmínky, za jakých to někomu prozradíte. A proč by ta podmínka krom finanční transakce nemohla být i „nikoho dalšího to nenecháť okopírovat“? Chcete-li něco, máte dvě možnosti: berete (se stanovenými podmínkami) nebo necháte být. Tak funguje obchod. Třetí, bohužel spíše praktickou než teoretickou možností je to, že jedete za někým, kdo obchod již dříve uzavřel. Nyní je na něm, zda poruší podmínky dohody, za jakých byl obchod uzavřen a daný statek vám vydá. Tak funguje spíše černý trh. Podmínky dohody by ovšem měly být svaté. Nikdo nesmí připravit autora o volnost stanovování si podmínek, za jakých bude svou práci sdílet. Pokud se autor sám rozhodne dát dílo volně světu, třeba za dobrovolnou platbu, proč ne? Jeho volba. Zda bude na internet volně „věšet“ soubory, které jsou jinak chráněné dohodou, záleží na jeho rozhodnutí. V každém dalším případě se už ale jedná o čisté porušení ujednání.

Vojtěch Bahenský

Rada bezpečnosti – UNSC

pod patronací Karla Kovandy

Není snadné někoho přesvědčit, aby přijal váš názor. Zvláště pokud onen „někdo“ je zástupcem státu, který zasedá v Radě bezpečnosti. V diplomacii je ovšem schopnost přesvědčovat zásadní, a tak se IV. workshop zaměřil právě na rozvíjení argumentační schopností delegátů. Jak důležitá argumentace je, se delegáti sami přesvědčili během jednání. To se točilo kolem velmi složitého a těžko uchopitelného tématu Responsibility to Protect - Odpovědnost chránit.

PŘESVĚDČTE TURECKO

Nejvic dělalo delegátům těžkou hlavu Turecko. V rámci argumentační hry se totiž stali poradci tureckého premiéra,

Program workshopu

- simulace volby Generálního tajemníka
- jednání o agendě

kteří musel v roce 2003 řešit obtížnou otázku. Tou byl problém, jak se postavit k americké intervenci do Iráku. Zpřísnit sankce? Vyslat vojenské jednotky? Anebo dokonce intervenci odmítnout?

ODPOVĚDNOST...

Kromě hry měli delegáti také možnost vyslechnout si přednášku Šárky Moravcové. Po zasvěcení do složitého problému, jakým je odpovědnost mezinárodního společenství zasáhnout v nut-

ných případech do suverenity členských států, se delegáti pustili do jednání. Zde delegáti záhy pocítili komplikovanost této otázky na vlastní kůži. Je lepší hovořit o konkrétních případech, jako je Libye či Sýrie? Anebo zůstat u obecné roviny? Nalézt odpověď nebylo snadné.

Uvidíme, jak se delegáti vypořádají s ještě obtížnějším úkolem, který na ně čeká dnes: simulací volby Generálního tajemníka a stanovením agendy pro závěrečnou konferenci.

Matouš Hruška

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

pod patronací Jana Švejnara

Jaké kroky podnikl reálný ECOSOC během roku 2011? To, že stihl vytvořit čtyřicet tři rezolucí a že se zabýval i zlepšením přístupu ke vzdělávání prostřednictvím Facebooku, už nikoho z delegátů ECOSOC nepřekvapí.

JAK NA SOMÁLSKO

Mezi kvalitními projevy na téma stabilizace zhroutěných států se vyznamenala delegátka Filipín a reakcí přispěl i jeden z nejpovolnějších k problematice, zástupce Somálska. Ekonomické myšlení dostalo zelenou při přednášce o obchodních bariérách mezi rozvinutým a rozvojovým světem. Po otázce, zda jsou delegáti pro či proti liberalizaci obchodu,

se strhla bouřlivá diskuze. Místnost číslo 212 se ale posléze proměnila v burzu, na které se vedle poctivých majitelů firem pokoušely získat svůj díl koláče i kartely stojící mimo zákon, nevyzpytatelné ra-

tingové agentury a podezíravý finanční úřad. Na straně firem ale stál antimonopolní úřad, a tak se nejen díky jeho aktivně podařilo v rámci finanční varianty oblíbené hry Městečko Palermo zachovat tržní rovnováhu a spravedlnost.

KONFERENCE ZA ROHEM

Vrchol celého XVII. ročníku se neodvratně blíží. Po seznámení s vytvářením dokumentů se na posledním přípravném setkání bude především jednat. Kromě otázek odstraňování překážek volného obchodu budou mít vyslaní zástupci jednotlivých zemí možnost přesvědčit ostatní delegáty o tom, jaký bod agendy by se měl nacházet na nejpřednějších

Program workshopu

- představení konferenčních dokumentů
- jednání na téma obchodních bariér mezi rozvinutým a rozvojovým světem
- sestavování agendy na konferenci
- neformální jednání alias hospodářská socializace

příčkách během konferenčních jednání dnů. Nechme se překvapit, který to nakonec bude.

Veronika Kadlecová

Rada pro lidská práva – HRC

pod patronací Kateřiny Sequensové

Program workshopu

- univerzální periodická revize aneb „pozvěme si stát na kobereček“
- kolečko: trénujeme projevy

Ochrana, sňatky, pozorovatelé, tesáky... Poněkud zvláštní směsice slov, že? Přesto všechna z nich nesčetněkrát zazněla během čtvrtého workshopu na půdě Rady pro lidská práva. Předposlední přípravné setkání se totiž točilo kolem třetího bodu agendy a rodinných práv upírů. Připadá vám snad druhá část věty poněkud zvláštní? Inu, v HRC je možné opravdu vše.

POZOROVATELÉ A TESÁKY

Čtvrtý workshop v režii HRC odstartovaly jako již tradičně lidskoprávní aktuality, a to pod pevnou taktovkou delegátky Beninu a delegáta Somálska. Hned poté, co se všeobecný přehled osazenstva Rady pro lidská práva opět vypořádal o stupínek

výše, přišel na řadu slibovaný třetí bod agendy. Ten se v letošním roce zaměřuje na Mezinárodní pomoc v kontextu podpory lidských práv ve světě; konkrétně pak na význam a roli zvláštních zpravodajů OSN. Následovalo cvičné jednání, které tentokrát postavilo delegáty před

vsutku nečekané téma. Zdá se totiž, že upíři po celém světě volají po rodinných právech! Co na to řekne Rada pro lidská práva? Vyslankyně a vyslanci se s nelehkým úkolem bravurně vypořádali. Perfektní výkon odvedli především zástupci JAR, USA, Venezuely, Indonésie, Somálska a Francie.

BLÍŽÍME SE DO CÍLE

Pátý workshop bude workshopem posledním. A stejně jako všechny předchozí také jisto jistě nezapomenutelným. Za dveřmi totiž číhá Univerzální periodická revize, a ta nikdy nenechá „mezinárodní vody“ klidnými.

Šárka Ošťádalová

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

pod patronací Michala Beneše

Program workshopu

- představení kandidátů na seznam Světového dědictví
- vyjednávací hra
- jednání nad agendou

Odpolední část čtvrtého workshopu zahájil pobavený smích delegátů, když při odpovědi na otázku „Kdo zažil místo hodin sexuální výchovy jen trapné ticho?“ zvedlo ruku jen pár členů předsednictva. Také nevíte co přesně si představit, když se řekne sexuální výchova? Delegáti UNESCO v tom už mají jasno.

HLAVNĚ ŽÁDNÉ TICHŮ

Interaktivní přednáška následovaná povídáním a velmi živou diskuzí s ředitelkou Společnosti pro plánování rodiny Zuzanou Prouzovou pomohla delegátům nahlédnout do problematiky z překvapivých úhlů pohledu. Velkým oříškem se však posléze stal úkol napsat v časové tísní krátký dokument týkající se kyberšikany. A aktivity pokračovaly. Kdy se používá zpráva? A co že je to komuniké? Hra, která se daných otázek týkala, evidentně splnila svůj účel a na otázky ohledně dokumentů odpověděla dobře, neboť navazující jednání se ke konci točilo zejména kolem dvou rezolucí, které delegáti předložili. Jednání rovněž od-

halilo nové hvězdy UNESCO. Vedle stálic, jakými je mimo jiné Čína, USA či Brazílie, pochvalu tentokrát zaslouží zejména Benin a Kongo.

URČIT SI PRIORITY

Cílem pátého workshopu bude zejména shodnout se na pořadí projednávaných

bodů agendy. Ale ještě předtím, než se delegáti pustí do náročného a důležitého vyjednávání, bude na nich, aby představili své kandidáty na seznam Světového dědictví, o jejichž přijetí se bude rovněž jednat na konferenci.

Thu Thuy Truong

Program OSN pro životní prostředí – UNEP

pod patronací Jiřího Drahoše

Nejen okouzující úsměv a brilantní vystupování prozradí kvalitního delegáta. Neméně důležitá je i znalost pravidel, podle kterých se hraje, tedy především znalost Jednacího řádu a principů tvorby dokumentů – rezolucí, deklarací nebo komuniké. Právě seznámením se s dokumenty začal čtvrtý workshop UNEP.

S ENERGIÍ NEJDÁL DOJDEŠ

Přestože není zcela bez obtíží porozumět normám, podle nichž se dokumenty vytvářejí, bylo publikum po celou dobu více než soustředěné. Po přestávce začala prezentace k energetice. Tu připravil Ondřej Novák, který si u posluchačů si vydobyl

Program workshopu

- tipy a triky na konferenci
- interaktivní workshop – argumentace
- jednání o agendě

značný respekt přesvědčivým vystupováním a výbornou znalostí problematiky.

Energetika byla probírána i při jednání, během něhož byli delegáti nejprve rozděleni podle regionů. V jejich rámci měli najít názorový konsenzus. V praxi se ukázalo, že během omezeného času jde o opravdu zapeklitý problém. Samotné plenární jednání oproti tomu bylo o poznání

úspěšnější, a to zejména pro zástupce afrických států, kteří umně dokázali celou debatu stočit k financování rozvojových zemí.

HLAVNĚ MLUVIT

S čím se dnes setkáte v odpolední části? Budete mluvit, mluvit a mluvit. Chcete-li se stát schopnými agitátory, je třeba se naučit, jak problémy analyzovat a jak reagovat na názorového oponenta. V pozdějších hodinách vás pak čeká jednání o znění agendy. Nepochybně si také uděláte lepší obrázek o tom, co vše můžete očekávat od konference.

Ondřej Srb

Světová obchodní organizace – WTO

pod patronací Pascala Lamyho

Fascinujícím dopoledním výstupem dámy s velkým D – Elišky Haškové Coolidge – jež si bezpochyby zaslouží čestné místo i v tomto orgánovém článku, pro delegáty WTO maraton hostů zdaleka neskončil. Hned v úvodu odpolední části totiž vystoupil Martin Slaný, ředitel Sekretariátu prezidenta republiky, jenž svým sympatic-

kým projevem delegátům osvětlil možné příčiny krize společné evropské měny. Navázal tím na páteční návštěvu Liberálního institutu, kde ekonom Miroslav Ševčík hovořil o zadluženosti evropských států. Vedle zmíněných panů patří velký dík také samotné eurozóně, která svými aktivitami úspěšně probouzí zájem o ekonomii mezi mladými lidmi.

BLÍŽE K REALITĚ

Záhy si slovo ukořistila samotná předsedkyně WTO, která barvitě vylíčila své zážitky ze stáže ve skutečné WTO v Ženevě. Tam se jí naskytlá příležitost porovnat kvality profesionálních diplomatů ze všech koutů světa se studenty na „našem“ Summitu... A hádejte, kdo je lepší?! Zbytek workshopu strávili ministři a ministryně jednáním o usnadňování mezinárodního obchodu.

KONFERENCE ZA DVEŘMI

Delegáti po malých, avšak jistých krůčcích zrají do dokonalosti ve všech směrech. Čeká je však ještě poslední přípravné setkání, kde své dovednosti vypilují k bezchybnosti po boku Lud-

Program workshopu

- zasedání TPRM – Trade Policy Review Mechanism
- opakování Jednacího řádu
- jednání nad agendou ministerské konference

mily Štěrbové, proděkanky Fakulty mezinárodních vztahů VŠE, která bude zanedlouho řídit prověrku obchodní politiky Kuvajtu. Pak už zbývá jen odpočítávat dny, hodiny, minuty a vteřiny do sladkého finále v podobě konference.

Vojtěch Fiala

MODEL NATO ✦ pod patronací Jiřího Šedivého

Solving a crisis and hands-on negotiations

The fourth workshop was very busy for the ambassadors to Model NATO. Following the joint program they were given a lecture by Timothy Timmons, a guest from the American center, on how NATO operations work. He made use of the example of Afghanistan where he served as a member of one of the provincial reconstruction teams. The ambassadors were faced with difficult questions that the real NATO will have to answer.

performing military operations in the Hatay province in Turkey. The pretext was that the PKK took the province hostage to make Turkey acknowledge greater cultural and political rights for the Kurds. The army of the PKK itself was relatively small, however, it was known that it had been quietly supported by Syria. With the Syrian army involved, this could have led into a major military

limited time frame, the ambassadors did not reach a consensus. On the other hand, they have all proved to be very involved and every single one of them spoke up in order to solve the situation.

MORALITY IN US

The last activity of the fourth workshop was on the topic of moral reasoning. The ambassadors were faced with difficult scenarios and they had to decide how they would act. Along the way they learned about different philosophies that treat morality.

COMING UP

The last workshop will bring in a guest from the Ministry of Defence Jan Havránek who is also the founder of Model NATO. Later, the conference agenda will be discussed. Among the topics will of course be Afghanistan but also NATO-Russia Council, cyberterrorism or potential other threats (such as Iran or North Korea).

Alena Zikmunodvá

After lunch some very disturbing news came up. Although fictional, it did not prevent the

ambassadors from taking them very seriously. The issue was a terrorist group (the Kurdistan Workers Party or PKK)

conflict. Before the Council came up with a solution, the Turks decided to act on their own and fought back. Due to a

The North Atlantic Treaty in the 21st Century

http://atlanticsentinel.com

The North Atlantic Treaty, occasionally also referred to as the Washington Treaty, is an international agreement which founded NATO. Simple in its construction and efficient, it actually is not too dissimilar to the NATO Headquarters building in Brussels. They both have been constructed in a rush and had to prove versatile throughout their existence. But that is where that resemblance ends since the building is something everyone wants to rebuild but the treaty is in its sixties and still doing just fine.

The aforementioned is arguably thanks to the post WWII isolationist movement of the Americans. At the time, the treaty must not have used strong words in order to pass through the US Congress which opposed any further American involvement in armed conflicts. This “smart vagueness” clears the way for it to be as relevant today as it was in 1949.

NATO & UN

The core principles of the agreement are stipulated in the preamble by rather

general statements supportive of the promotion of freedom and welfare of its member states. More importantly, however, the document is constructed within the value system and security framework of the UN Charter. It obliges its members to resolve disputes in a peaceful manner, to avoid the use of force and, moreover, reassures Allian-

„The article 5 sets out the principal mechanism of collective defense.“

ce’s observance of UNSC’s authority over the maintenance of global peace and security.

ALL FOR ONE & ONE FOR ALL

The article 5 sets out the principal mechanism of NATO – collective defense. Therein, the triggering event is described as an “armed attack against one or more of its members”. Such a definition can include a variety of things from a full scale invasion to a single assault. Therefore, no matter what dangers the 21st century may bring, the Washington Treaty will still be able to fulfill its duties.

Jakub Živanský

Dvoudenní workshop Modelu EU

Hned dvoudenní workshop absolvovalo koncem ledna sedmadvacet vysokoškolských studentů. Ti se opět vžili do role ministrů evropských zemí a připravovali se na náročná jednání, která je na konferenci čekají. Navzdory právě probíhajícímu zkouškovému období se tohoto úkolu zhostili s nadšením a se vší vervou.

Sobotní program zahájila paní Eliška Hašková Coolidge, která početné obecenstvo obohatila o mnoho cenných rad z oblasti etikety a společenského chování. Posluchači se dozvěděli i mnoho praktických informací, například jak správně držet přibor či jak by měla vypadat společenská obuv. Po tomto vystoupení se delegáti uchýlili do jednacích místností, kde na ně již čekala první aktivita. Jejím cílem bylo přimět je analyzovat svůj styl jednání a řešení problémů. Zamyšlení nad klady a zápory tohoto stylu jim může pomoci při vlastním vyjednávání, které je brzy čeká.

V rámci odpoledního programu byla připravena panelová diskuze o energetice. Pozvání přijali Jiří Horák, specialista útvaru „Evropská agenda“ společnosti ČEZ, a Jan Libíček, jenž působí jako manažer pro strategii a financování v nadnárodní společnosti v oblasti energetiky a infrastruktury. Petr Binhack, který je v Asociaci pro mezinárodní otázky odpovědný za agendu energetické bezpečnosti, se ujal moderování diskuze. Po příspěvcích jednotlivých hostů se otevřel prostor pro zvědavé dotazy posluchačů. Diskutovalo se o široké škále témat,

od budoucnosti jaderných elektráren přes možnosti skladování energie až po využitelnost břidlicových briket v Estonsku.

NETRADIČNĚ V NEDELI

V neděli se evropská ministři sešli v honosných prostorách budovy CERGE-EI. Prvním bodem programu byla přednáška Lukáše Kovandy, ekonomického analytika časopisu Týden, která se týkala problematiky ratingových agentur. Pan Kovanda se ve svém vystoupení zaměřil zejména na celkový mechanismus fungování ratingových agentur, stručně nastínil jejich historický vývoj a roli, kterou sehrály během aktuální dluhové krize.

Na jeho řeč navázala přednáška Petra Dvořáka, děkana Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické. Ten se zabýval otázkou regulace ratingových agentur. Delegáti tak měli možnost vyslechnout si informace ze dvou různých stran a vytvořit si na věc vlastní názor.

Odpoledního programu se zúčastnila paní Vladimíra Hamalová. Předmětem jejího příspěvku byla komunikace a rétorika, zabývala se však i problematikou psychologie osobnosti či mezilidských vztahů. Dvoudenní setkání pak ukončila druhá část hry na pokračo-

vání, ke které dostali delegáti podklady k nastudování již předchozí den. Jejich úkolem bylo vžít se do role jednatele divadla La Comedia nebo agenta zkušného herce Hectora Triana. Se svým protějškem měli uzavřít smlouvu a zajistit si pro sebe co nejvýhodnější podmínky. Ať už se vyjednávalo o výši platu, množství odehraných před-

Program workshopu

- přednáška o globalizaci
- logika právních textů
- hra na pokračování

stavení či o ceně lístků, nikdo nechtěl ustoupit ani o milimetr. Přesto ve většině případů obě strany našli společnou řeč a podáním ruky stvrdili dohodu.

POSLEDNÍ WORKSHOP

Na posledním workshopu si evropská ministři vyslechnou přednášku na téma globalizace a budou se zabývat tvorbou a logikou právních textů, jakožto nezbytné dovednosti pro úspěšné zvládnutí závěrečné konference. Odehraje se také poslední část hry na pokračování, se kterou se tímto evropská ministři rozloučí.

Jiří Brada

Správné rozhodnutí nebo cesta do izolace?

Evropská státníci se na konci ledna dohodli na novém paktu o rozpočtové kázni. Na summitu v Bruselu mu řeklo své ano pětadvacet států, mimo zůstaly pouze Velká Británie a Česká republika. Odmítavý postoj Britů byl očekáván, protože svou neúčast avizovali již na předchozím, prosincovém summitu. Pozici České republiky však udiveně rozebírají novináři ze všech koutů Evropy. Bylo to ze strany české vlády racionální rozhodnutí, nebo svým postojem tlačí svou zemi na periferii evropského dění?

Pro zodpovězení výše uvedené otázky je nutné znát vlastní obsah fiskálního paktu. Smluvní strany se jím zavázaly k posílení hospodářské a měnové unie přijetím sady pravidel, která mají podporovat rozpočtovou disciplínu a posílit koordinaci hospodářských politik.

Rozpočty smluvních států by měly být vyrovnané nebo – ještě lépe – přebytkové. Maximální přípustný strukturální rozpočtový deficit je stanoven na 0,5 % HDP. Zemím, které toto číslo překročí, hrozí finanční sankce. Toto nové pravidlo není v rozporu s povinností udržovat celkový schodek pod hranici

3 % HDP, ke které se země eurozóny zavázaly již v Paktu stability a růstu. Jedná se totiž o strukturální, tedy očištěný deficit.

Významný je také článek upravující způsob kontroly národních rozpočtů Evropskou unií. Stojí v něm, že smluvní strany zavedou program rozpočtového a hospodářského partnerství včetně detailního popisu reform, které musí být zavedeny k zajištění nápravy nadměrných schodků.

Neméně důležité je i ustanovení, které se týká řízení eurozóny. Hlavy států a předsedové vlád zemí eurozóny se mají scházet nejméně dvakrát ročně

na tzv. Euro summitech. Státy stojící mimo eurozónu mají být o přípravě a výsledcích těchto zasedání podrobně informovány.

DŮVODY ODMÍTNUTÍ

Česká republika na summitu oznámila, že se k dohodě zatím nepřidá z „ratifikačních důvodů“. Podle Petra Nečase získává Česká republika čas a možnost sledovat, jak bude vypadat ratifikace v dalších zemích EU. Nečas nicméně již na začátku summitu označil pakt za těžko přijatelný. Velké výhrady má především k ustanovení, dle kterého se Euro summitů budou účastnit pouze

členské země eurozóny. Jako nepochopitelný pak označil také fakt, že z paktu vypadlo dluhové kritérium, tedy že státy by neměly mít státní dluh větší než 60 % HDP.

Důležité je zmínit, že díky změně článku 15 se Česko bude moci kdykoli v budoucnu k rozpočtové unii přidat. Je ale jasné, že to Unie může Čechům za nekonstruktivní přístup trochu „osladit“. Pro trest nemusí chodit daleko, stačí se zaměřit na špatně spravované evropské dotace, kde jsou ve hře desítky miliard korun.

Jiří Brada

SERIÁL: NEKLIDNÉ (PŮL)STOLETÍ

Volby 2012: nová šance pro Mexiko

» pokračování ze str. 8

Větší část ale stojí za Calderónovou taktikou, která cílí na úplnou eliminaci drogových gangů. To je ale v zemi, kde 30 % obyvatel žije pod hranicí chudoby, prakticky nemožné, neboť je pro drogové kartely více než snadné nahrazovat padlé řadové členy novými. „Dle Kryštofa Kozáka promarnila mexická vláda mnoho příležitostí již v devadesátých letech. Další pak po roce 2000, kdy byl poprvé zvolen prezident z jiné než doposud vládnoucí strany PRI. „K řešení situace mohou přispět i zásahy zvenku. Kupříkladu USA by mělo mít větší zájem pomáhat Mexiku strukturalně. Finanční podpora může být použita např. ve školství nebo na posílení infrastruktury. To pozdvihne životní úroveň, čímž poklesne potřeba zabývat

se obchodem s drogami. Silnější a stabilnější obchodní partner by pak USA rozhodně pomohl víc, než země s vratkou vnitřní situací ležící u jejich hranic.“

Zda přinesou volby v roce 2012 změnu k lepšímu, není jisté. Nyní je patrné pouze to, že tvrdé postupy vůči drogovým kartelům přinesly nejenom zvýšení objemu zabavených narkotik, ale také mnohonásobně větší počet násilných úmrtí. V USA navíc zůstávají desítky milionů lačných zákazníků, kteří pro mexické obchodníky představují více než jistý odbyt. I tak nezbývá než doufat, že v doposud neúspěšné partii prezidenta Calderóna nastanou změny a nová mexická vláda zasadí ilegálnímu obchodu s drogami finální šach-mat.

Iveta Moravcová

EKONOMIKA

Krugmanovo tajemství nízkých nákladů

» pokračování ze str. 1

nezaměstnaností a ještě liberalizuje obchod, zatímco třetí svět nabízí zásoby surovin a levnou pracovní sílu? Proč jsou největším výrobcem obuvi Spojené státy a ne Thajsko, když toto odvětví nevyžaduje kvalifikovanou pracovní sílu ani náročné technologie?

PRŮMYSLOVÝ PŘESUN

I když ve třetím světě byla práce až osmdesátkrát levnější, skutečné náklady byly paradoxně vyšší než v dosavadních centrech průmyslové výroby. Bez přístavů, kvalitních cest, stability či třeba jen dodavatelů v blízkém okolí byl přesun do takové země absurdním počinem. Teprve v 80. letech se vlivem

pokračující liberalizace obchodu poprvé objevila delokalizace – přesouvání výroby do rozvojového světa. Navzdory počátečním ztrátám (a pesimistickým předpovědím některých ekonomů) takto přesunuté podniky vytrvaly, a daly tak impuls k dalším přesunům.

První takto přesunutá firma má těžkou pozici, ale též k sobě poutá bezprostředně navázané společnosti. Ty poté svým působením na místě motivují k přesunu další výrobce a záhy je už v dané zemi celé odvětví včetně navázaných služeb. Tento lavinový efekt přetvořil mnohé asijské státy ve vysoce konkurenceschopná centra průmyslu – stačí se podívat na všudypřítomný nápis „made in China“. Čím více firem

v daném centru (takzvané aglomeraci) působí, tím je produkce efektivnější. A tím více firem uvažuje o výrobě právě tam.

TEORIE AGLOMERACE

Jev, kdy firmy svým hromadným přesunem vytvoří nové centrum výroby, dostal označení aglomerační úspora. V ekonomické hantýrce je to „prostorová úspora z rozsahu v oblasti průmyslové výroby“, což není nic jiného než vyjádření faktu, že při výrobě v jednom místě si firmy snižují náklady, neboť si vzájemně poskytují vstupy a služby.

Je to prostě – uskuteční se jeden, druhý, třetí, čtvrtý přesun a prosperující ekonomika je na světě. Proto se

dnes každý přesouvá do východní Asie (nebo naopak zůstává právě v Německu či Spojených státech) – působí tam i ostatní, všichni si vzájemně snižují náklady a umožňují být více konkurenceschopnými. Problém je ale v uskutečnění právě onoho prvního přesunu.

Teorie aglomerační úspory je označována za základ moderní světové ekonomiky, neboť objasňuje náhlý rozvoj a konkurenceschopnost ekonomik, kterým se dnes, po konci dělení na první, druhý a třetí svět říká „nově industrializované země“. A právě tyto ekonomiky, ve většině případů asijské, tvoří páteř dnešní průmyslové produkce.

Tomáš Konečný

DELEGÁTSKÝ DUEL

Sára Poštulková
delegátka Polska

Jak se váš stát staví k zavedení sexuální výchovy jako povinného předmětu na základních školách?

Sexuální výchova je jedním z třaskavých témat, se kterými se lze setkat i na půdě světového společenství. Jde o bod agendy UNESCO, jenž vzbuzuje mnoho rozporuplných reakcí. Zůstaňme v Evropě a povšimněme si, jak odlišné mohou být názory dvou sousedních států.

Daniela Uchtylová
delegátka Německa

Mý Poláci samozřejmě významně stavíme na náboženských hodnotách a domníváme se, že v této otázce hraje zcela nezaměnitelnou a klíčovou roli rodina. Především rodiče by měli svým dětem velmi jasně a detailně vysvětlit, co je v životě důležité. Nemyslíme si tedy, že škola je tím správným prostorem pro veřejné vyučování dané problematiky, a zejména pak rozhodně odmítáme zavá-

dění sexuální výchovy jako zvláštního povinného předmětu. Osvědčilo se nám ale vyučování základů rodinného a partnerského života v rámci mnoha jiných předmětů. Chceme také zdůraznit, že v životě existují důležitější věci a zavádění sexuální výchovy ve školách jen podtrhuje nezdravě silnou a zdánlivě důležitou roli sexu v partnerském životě. Nechme v rodině to, co by tam také mělo zůstat.

Následky nezalosti v této oblasti mohou být fatální, proto je třeba se touto otázkou intenzivně zabývat. Důrazně varujeme před situacemi, kdy školy nevěnují této problematice dostatečnou pozornost a často ji vyučují málo kvalifikované osoby. Místo korektního předání informací jsou pak děti spíše vystrašeny nebo dokonce popleteny mýty. Jediný možný způsob, jak bojovat proti

současné situaci, je prohloubení informovanosti již u žáků základních škol. Německo prosazuje model, kdy se s výukou sexuální výchovy začíná již na prvním stupni základní školy. Domníváme se, že osvěta v této oblasti je velmi důležitá už v raném stadiu dospívání, jelikož dnešní generace začíná pohlavně žít ve velmi mladém věku. Tomu je třeba charakter výuky přizpůsobit.

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Hlavní partner Modelu EU

Univerzitní
partner

Partner zahájení

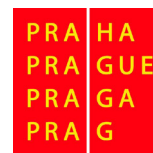
interhotel
AMBASSADOR
ZLATÁ HUSA

Partner jednání

Partnerské město

Dodavatelé služeb

zatiší group

KONICA MINOLTA

Mediální partneři

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs